

Шаблони

Повторение на код

- class Point {
    double x, y;
    ...
    void translate(double a) {
        x += a; y += a;
    }
};
- class IntPoint {
    int x, y;
    ...
    void translate(int a) {
        x += a; y += a;
    }
};
- class UnsignedPoint {
    unsigned x, y;
    ...
    void translate(unsigned a) {
        x += a; y += a;
    }
};
- class RationalPoint {
    Rational x, y;
    ...
    void translate(Rational a) {
        x += a; y += a;
    }
};

Какво правим за да спестим повторенията?

- Повторение на изчисление с различни стойности
  - цикъл с **променлива** за брояч
  - функция с **параметри**
- Повторение на структура с различни стойности
  - запис с **полета**
  - клас с **член-данни**
- Повторение на изчислителна схема с различни операции
  - функция от по-висок ред с **функции за параметри**
- Какво се повтаря в предния пример?

Типови параметри

- Шаблоните в C++ позволяват дефинирането на „общи“ функции и класове, които работят с неопределени типове

- **template <typename T>**

```
class Point {  
    T x, y;  
    ...  
    void translate(T a) {  
        x += a; y+= a;  
    }  
};
```

- Типът T може да бъде заместен с произволен тип, който поддържа операцията `+=`

Шаблони на функции

- template <(typename|class) <параметър>[=<тип>]>
    {, (typename|class) <параметър>[=<тип>]}>
  <сигнатура> { <тяло> }
- типовите параметри могат да участват в
  - тялото на функцията
  - типът на връщания резултат
  - типовете на параметрите
- типовите параметри могат да имат стойности по подразбиране

Примери за шаблони на функция

- template <typename T>
void swap(T& a, T& b) {
 T tmp = a; a = b; b = tmp;
}
- template <typename T>
void reverse(T* a, int n) {
 for(int i = 0; i < n/2; i++)
 swap(a[i], a[n-i-1]);
}

Използване на шаблони на функции

- Явно указване на параметрите
`int a = 2, b = 3; swap<int>(a, b);`
- Подходящи типове могат да бъдат изведени автоматично
`int a[10] = { 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 }; reverse<>(a, 10);`
- Шаблонът не се компилира
- При всяко използване с различни типове генерира нова функция, която се компилира
- Функция, генерирана от шаблон наричаме **шаблонна**

Специализации на шаблони на функции

- Можем да дефинираме „специална“ версия на функцията за определени стойности на типовете
- ```
void swap(int& a, int& b) {
    a += b;
    b = a - b;
    a = a - b;
}
```
- Специализацията се използва вместо шаблона, освен при явно указване на параметрите  
`swap<int>(a, b)` извиква шаблонната функция  
`swap(a, b)` извиква специализацията

# Задачи

- Да се напише функция, която въвежда масив
- Да се напише функция, която намира броя на срещанията на елемент в масив

# Шаблони на класове

- template <(typename|class) <параметър>[=<тип>]>  
    {, (typename|class) <параметър>[=<тип>]}>  
class <име> { <тяло> };
- типовите параметри могат да участват в
  - типовете на член-данините
  - типовете на параметрите на член-функциите
  - типа на връщан резултат на член-функциите
  - в тялото на член-функциите

# Член-функции на шаблонни класове

- Ако функциите не са вградени
  - пред дефиницията се поставя`template <(typename|class) <параметър>,  
{(typename|class) <параметър>}>`
  - пред името на функцията се поставя`<шаблон><<параметър>{, <параметър>}>`
  - ако някой от типовете на параметрите или на връщаният резултат е шаблонен клас, също се указват всичките му типови параметри
- `template <typename T>`  
`void Point<T>::translate(T a) {`  
`x += a; y += a;`  
`}`

# Използване на шаблони на класове

- Шаблоните на класове се използват чрез явно указване на параметрите
  - параметрите по подразбиране могат да бъдат изпускани
- Директно инстанциране:
  - Point<int> p;
  - double distance (Point<double> p1, Point<double> p2) { ... }
- Чрез дефиниране на потребителски тип
  - typedef Point<double> DoublePoint;
- Използване в шаблон на функция
  - template <typename T>  
double distance (Point<T> p1, Point<T> p2) { ... }

# Използване на шаблони на класове

- Шаблоните на класове не се компилират
- При всяко използване на шаблон с различни параметри се генерира нов **шаблонен клас**
- Компилират се само член-функциите, които се използват от съответния шаблонен клас
  - може да не разберем, че има грешка в член-функция на шаблон, докато не я използваме!

# Специализация на член-функции

- Можем да дефинираме специални реализации на член-функциите при определени стойности на параметрите:
- ```
double Point<Rational>::distance(Point<Rational> const& p)
const {
    Rational r = (p.x - x)*(p.x - x) + (p.y - y)*(p.y - y);
    return sqrt((double)r.getNumerator()/r.getDenominator());
}
```

Особености на шаблоните

- `sizeof(T)` не е известен, затова не можем да правим обекти от шаблони на класове, а само обекти от шаблонни класове
- докато шаблонът не бъде използван за конкретен тип, компилаторът не може да генерира код и да провери за грешки
- при всяко използване на шаблон се генерира нов програмен код

Шаблони и приятели

- **приятел на шаблон**

```
template <typename T> class Point { ... friend class Student; };
template <typename T> class Point
{ ... friend operator<<(ostream&, Rational const& r); };
```

- **шаблонен приятел**

```
class Student { ... friend class Point<int>; };
class Student { ... friend void swap(Point<int>&, Point<int>&); };
```

- **шаблонен приятел на шаблон**

```
template <typename T> class Point
{ ... friend class Stack<T>; };
template <typename T> class Point
{ ... friend void swap(Point<T>&, Point<T>&) };
```